

Motion till riksdagen 2025/26:3249

av **Camilla Brunsberg (M)**

En yrkeshögskola som möter framtidens behov

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta bort de geografiska begränsningarna vid tilldelning av YH-utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över finansieringsmodellen genom att kombinera grundstöd med en prestationsbaserad del och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Yrkeshögskolan är ett av Sveriges mest träffsäkra verktyg för kompetensförsörjning och tillväxt. Den är efterfrågestyrd, arbetslivsnära och leder i hög grad till arbete. Trots dessa styrkor begränsas systemet idag av stelbenta regler, geografiska avgränsningar och ett myndighetsstyrt tillståndsförfarande som hämmar både flexibilitet och innovationsförmåga.

För att ta nästa steg i utvecklingen av yrkeshögskolan behövs en modell som i högre grad premierar resultat och kvalitet. Grundfinansieringen bör baseras på tydliga kriterier, medan faktiska effekter – i form av att studenter får arbete inom sitt utbildningsområde – bör belönas genom en prestationsbaserad bonus till anordnaren. Ett

sådant system skulle stärka incitamenten för relevans, kvalitet och kontinuerlig uppföljning.

.

Vidare bör de geografiska begränsningarna i dagens system tas bort. I en digital och arbetslivsdriven utbildningsmiljö kan inte en utbildnings fysiska lokalisering vara avgörande för dess existens. Fokus bör i stället ligga på utbildningens kvalitet, arbetsmarknadens behov och studenternas faktiska utfall – oavsett var i landet utbildningen ges. De nuvarande geografiska avgränsningarna leder ofta till orimliga beslut eftersom arbetsmarknadsregioner går över länsgränser och kompetensbehov inte upphör vid administrativa gränser.

Med en reformerad struktur som kombinerar ansvar, incitament och förtroende med tydliga kvalitetskriterier kan yrkeshögskolan utvecklas från ett redan starkt system till ett strategiskt nav för framtidens kompetensförsörjning.

Camilla Brunsberg (M)